UUTISET

Tiilikaiselta ymmärrystä mutta ei lupausta maatalouden kriisituesta

MTK:n johtokunnan kokouksessa vieraillut maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen (kesk.) on muuttamassa nitraattiasetusta.

KARI SALONEN

Odotettu vieras. MTK:n puheenjohtaja Juha Marttila toivotti maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikaisen (kesk.) tervetulleeksi Maalaistentaloon MTK:n johtokunnan kokoukseen.

Maatalous- ja ympäristöministeri **Kimmo Tiilikaisen** (kesk.) mukaan hallituksessa ymmärretään maataloustuottajien akuutti kriisitilanne.

Rahaa ministeri ei suoralta kädeltä kuitenkaan lupaa.

”Tarvittaisiin räätälöityjä toimenpiteitä nuorille juuri investoineille tuottajille. Se on vielä auki löytyykö ratkaisu EU-päästä vai hallituksen toimesta”, Tiilikainen sanoi tiistaina vieraillessaan MTK:n johtokunnan kokouksessa.

EU:n maatalousministerit puivat maatalouden kriisitilannetta Ranskan pyynnöstä syyskuun alussa.

”Jos liikettä tapahtuu, Suomellekin kuuluu osuutensa. En kuitenkaan halua nostattaa odotuksia, joihin en pysty vastaamaan.”

MTK vaatii tuottajille sadan miljoonan euron apupakettia.

Puolen miljardin menetykset

MTK:n puheenjohtajan **Juha Marttilan** mukaan viljelijöiden tilanne on erityisen vaikea sekä satovahinkojen että markkinatilanteen takia.

”Venäjän tuontikielto, tukien aleneminen ja sadon menettäminen tarkoittavat puolen miljardin euron menetyksiä maataloudelle. Tilanne on täysin kestämätön.”

Monen johtokunnan jäsenen puheenvuoroissa nousivat esiin myös tukimaksatusten viivästyminen ja byrokratiaongelmat.

”Maaseutuvirastosta on tullut valtio valtiossa joka ei kuuntele ketään eikä tottele ketään. Nyt tukitarkastusten pöytäkirjoja ei pystytä tallentamaan, kun Mavin ohjelmistot eivät toimi”, **Aki Kaivola** ihmetteli. **Pertti Hakasen** mukaan kaiken huippu on helmikuussa päätetty sikatalouden kriisituki, jota ei vieläkään ole pystytty maksamaan, koska Mavilta puuttuu tarvittava järjestelmä.

Tiilikainen aikoo ottaa tukien maksatusaikataulun vielä kerran esille EU:n maatalouskomissaarin kanssa. Omin päin hän ei aio tukimaksujen aikatauluun puuttua.

”Mahdolliset takaisinperinnät tulisivat viljelijöille kalliiksi.”

”Hömppäheinät liian houkuttelevia”

Byrokratian purkamisessa hallitus on Tiilikaisen mukaan tosissaan. Ensimmäisenä osoituksena siitä hän aikoo muuttaa kiisteltyä nitraattiasetusta niin, ettei lantapihoille tarvita asfalttia. ”On täysin kohtuutonta edellyttää karjatiloilta investointeja, jotka eivät paranna ympäristön tilaa lainkaan.”

Muutoksia on tulossa myös niin sanotuista hömppäheinistä maksettaviin ympäristökorvauksiin. ”Ympäristökorvauksen tietyt toimenpiteet olivat liian houkuttelevia. Nyt ministeriössä mietitään mitä niistä voidaan panna poikki tai leikata.”

Metsätilojen sukupolvenvaihdosten helpotus on Tiilikaisen mukaan etenemässä.

”Todennäköisintä on, että se tulee voimaan 2017 alusta, mutta en pane vastaan, vaikka se saataisiin aiemminkin maaliin.”

NIKLAS HOLMBERG

Stubb ei tyrmää, Orpo empii

Valtiovarainministeri **Alexander Stubb** (kok.) pitää maatalouden kriisiapupaketin todennäköisimpänä rahoitusvaihtoehtona kärkihankkeita.

”Katsomme budjettia kokonaisuutena ja ministeriöille myönnettävien momenttien kautta. Maataloustuet ja budjettimomentit ovat vakio. Se missä on ehkä pientä liikkumavaraa, ovat kärkihankkeet”, Stubb kommentoi MT:lle tiistaina.

Yhteensä niihin suunnataan 1,6 miljardia euroa. Teemoja ovat esimerkiksi työllisyys, biotalous ja koulutus.

”Kärkihankkeilla luomme muutosta, mutta ne eivät ole varsinaisesti elvyttäviä toimia, joilla saadaan talous kasvuun.”

Edellisen hallituksen maa- ja metsätalousministeri ja nykyinen sisäministeri **Petteri Orpo** (kok.) ei ole kuullut puhuttavan kriisiapupaketista, mutta ymmärtää kyllä, mistä ajatus kumpuaa. ”Mitään rahoja tässä julkisen talouden tilanteessa ei oikeastaan ole antaa.”

Sisäministerin mielestä on vaikeaa nähdä, että tilannetta voisi rahalla auttaa. Hänestä suomalaisen maatalouden kilpailukykyä ja markkinointia on parannettava.

Tilojen nykytilannetta hän pitää hyvin vaikeana.

”Pyysin ja sain kokoomuksen ministeriryhmässä vastuulleni maa- ja metsätalouspolitiikan seurannan. Uskon, että pääsemme käymään maatalousministeri **Kimmo Tiilikaisen** (kesk.) kanssa aiheesta hyvää keskustelua.”

MATTI RIITAKORPI
SILJA EISTO

PTT:N TALOUSTUTKA

Pidempi parempi?

Suomen kilpailukyky on heikentynyt suhteessa tärkeimpiin kilpailijamaihin. Hallituksen tavoitteena on kilpailukyvyn parantaminen alentamalla yksikkötyökustannuksia vähintään viisi prosentilla. Työmarkkinajärjestöt saivat elokuun alussa kolme viikkoa aikaa sopia keinoista, joilla hallituksen tavoittelema vähennys yksikkötyökustannuksiin saadaan aikaan.

Keskeinen kysymys kuuluu, onko yksikkötyökustannuksien alentaminen Suomen kilpailukyvyn ydin. Fakta on, että muita maita nopeampi työvoimakustannusten kasvu yhdistettynä hitaampaan tuottavuuskehitykseen ovat finanssikriisin jälkeisinä vuosina heikentäneet tuntuvasti Suomen suhteellista kilpailukykyä.

Kilpailukyvyn parantamiseksi palkkojen nousun pitäisi pysyä kilpailijamaiden palkkojen nousua hitaampana. Ongelmana on, että myös kilpailijamaissa palkkojen nousu on lähivuosina varsin hidasta. Alaspäin palkat eivät hevin jousta. Työntekijät kokevat saavutettujen etujen loukkauksiksi monet seikat, jotka parantaisivat kilpailukykyä ja tehostaisivat työmarkkinoiden toimintaa. Jollain keinolla palkkataso olisi kuitenkin saatava suhteutettua palkanmaksukykyyn. Tuntipalkan alentamista kivuttomammaksi keinoksi yksikkötyökustannuksien alentamiseksi on esitetty työajan pidentämistä.

En kuitenkaan usko, että työaikaa pidentämällä ratkaistaan Suomen kilpailukykyongelmat. Olennaisempaa kilpailukyvyn kannalta on, mitä työtunnilla saadaan aikaan. Suomen bruttokansantuotteen putoaminen kasvu-uralta johtuu pitkälti työn tuottavuuden kehnosta kehityksestä. Työtuntien määrän vähentymisellä on sen sijaan ollut suhteellisen vähäinen vaikutus bruttokansantuotteen kehitykseen viime vuosina. Suomen talouden monet ongelmat lähtevät nimenomaan ongelmista tuottavuuskehityksessä ja nämä ongelmat koskevat monia toimialoja.

Helppoa ja takuuvarmaa reseptiä tuottavuuskehityksen parantamiseen ei ole. Tuottavuuden kasvu tapahtuu viime kädessä yrityksissä, ja yritysten elinkaareen kuuluu uudistuminen tai sopeutuminen. Teollisuuden rakenneuudistuksen kautta olisi löydettävä uutta, suurempaa lisäarvoa tuottavaa tuotantotoimintaa ja vientiä. Erityisen tärkeää on uustuotannon edellytysten vahvistaminen kaiken kokoisissa yrityksissä. Lisäksi on poistettava esteitä, jotka haittaavat työntekijöiden siirtymistä heikosti tuottavista työpaikoista tuottavampiin työpaikkoihin.

Menestyäksemme meidän pitää olla hyviä sellaisessa toiminnassa, mikä tuottaa lopputuotteeseen mahdollisimman paljon arvonlisäystä. Tähän tarvitaan edelleen myös panostusta tutkimukseen ja innovointitoimintaan sekä uskallusta riskinottoon.

Näkisin, että työn tehokkuutta lisäävät toimet ovat paljon työaikaa merkittävämpiä tekijöitä tuottavuuden kehittämisessä. Työtapojen ja johtamisen kehittämisellä voidaan saada parannettua tuottavuutta enemmän kuin työaikojen mekaanisella pidentämisellä. Valitettavasti vain tämä tie taitaa olla liian hidas ja kivikkoinen. Suomen taloudella ei ole aikaa odottaa.

HANNA KARIKALLIO
on PTT:n ekonomisti.
hanna.karikallio@ptt.fi

Budjettiehdotuksessa ei yllätyksiä

Valtiovarainministeri **Alexander Stubbin** (kok.) mukaan valtiovarainministeriön budjettiehdotuksessa ei ole luvassa yllätyksiä.

”Pyrimme rakentamaan budjetin, joka seuraa hallitusohjelmaa.”

Ensi vuoden budjetti tosin on pienempi kuin tänä vuonna.

”Kokonaissopeutus neljälle vuodelle hallitusohjelmassa on nelisen miljardia, ja siitä pyritään pitämään kiinni”, ministeri kertoo.

Stubbin mukaan budjetilla pyritään rakentamaan luottamusta, poistamaan epävarmuustekijöitä ja tuomaan talouspolitiikkaan vakautta.

”Ei kukaan pahaa pahuuttaan näitä leikkauksia tee. Ne tehdään pakon edessä.”

Talous ensin tasapainoon

Budjetti ei Stubbin mukaan yksin ratkaise Suomen ongelmia.

”Ensin pitää tasapainottaa talous ja sen jälkeen luoda rakenteellisten uudistusten kautta kasvua”, ministeri tiivistää.

Taloustilanteen kehitykseen vaikuttavat myös vielä toistaiseksi liikkeessä olevat tahot.

Jos yhteiskuntasopimus toteutuu, hallitus jättää tekemättä 1,5 miljardin leikkaukset, ja samalla veroja kevennetään erityisesti ansiotuloveroista.

Myös ulkopuoliset tekijät voivat vaikuttaa myönteisesti. Niitä ministerin mukaan ovat esimerkiksi globaali ja EU:n taloustilanne, EKP:n rahapoliittiset toimet, korkotaso ja öljyn hinta.

Budjetin aikataulutus

Valtiovarainministeriön sisäiset neuvottelut jatkuvat tänään keskiviikkona.

Perjantaina ministeriö julkaisee ehdotuksen, ja se käy siitä keskusteluja muiden ministeriöiden kanssa 25.–26. elokuuta.

Hallituksen budjettiriihi järjestetään 9.–10. syyskuuta ja hallitus julkistaa esityksen vuoden 2016 talousarviosta syyskuun 28. päivä.

SILJA EISTO

Konecranes ja sen kilpailija Terex yhdistyvät

Nostolaitekonserni Konecranes ja sen kilpailija yhdysvaltalainen Terex yhdistyvät. Yhdistymisjärjestelyt on tarkoitus saada loppuun vuoden 2016 alussa.

Konecranes Terex rekisteröidään Suomeen, ja sen päätoimipaikat sijaitsevat Hyvinkäällä ja Connecticutissa Yhdysvalloissa.

Yhtiön uudeksi nimeksi tulee Konecranes Terex. Yhdistyvien yhtiöiden yhteenlaskettu liikevaihto oli vuonna 2014 noin 7,5 miljardia euroa.

Terexin omistajien osuus yhdistymisen jälkeen on 60 prosenttia ja Konecranesin omistajien 40 prosenttia.

Konecranes kertoo tiedotteessaan, että yhdistetty yhtiö Konecranes Terex on jatkossa johtava globaali nostoratkaisuja ja materiaalinkäsittelypalveluja tarjoava yritys.

Yhdistetyn yhtiön osake suunnitellaan listattavaksi sekä Nasdaq Helsingissä että New Yorkin Pörssissä.

Konecranesin nykyisestä hallituksen puheenjohtajasta **Stig Gustavsonista** tulee Konecranes Terexin hallituksen puheenjohtaja ja Terexin toimitusjohtajasta **Ronald M. DeFeosta** puolestaan Konecranes Terex:n toimitusjohtaja, Kauppalehti uutisoi.

Yhdeksänhenkisestä hallituksesta viisi jäsentä nimittää Terex ja neljä Konecranes.

JUKKA KOIVULA